

Bezpłatny Biuletyn Informacyjny Gminy Starogard Gdański

Zbrodnia niemiecka sprzed 80 lat

Oddali hołd pomordowanym

W ostatnią niedzielę września odbyły się obchody 80. rocznicy mordu w Lesie Szpęgawskim. Z tej okazji odprawiono uroczystą mszę świętą, wkopano kapsułę czasu i zaprezentowano nowy monument, dzięki któremu ponad dwa tysiące ofiar tamtych tragicznych wydarzeń przestało być anonimowe.

W uroczystości wzięło udział ponad tysiąc osób z całej Polski.

- Budowa pomnika i utrwalanie historii o osobach pomordowanych w Lesie Szpęgawskim to moralny obowiązek. Naszymi działaniami przywracamy twarze i godność pomordowanym. Kiedy widzę łzy wzruszenia w oczach rodzin

ofiary, to wiem, że było warto podjąć ten trud – mówi Magdalena Forc-Cherek, Wójt Gminy Starogard Gd.

Uroczystości w Lesie Szpęgawskim rozpoczął odczyt historyczny Ryszarda Szwocha, po którym liczne delegacje złożyły wiązanki kwiatów pod pomnikiem głównym. Do Lasu Szpęgawskiego przybyły władze państwowe, parlamentarzyści, samorządowcy

dokończenie na str. 6 ▶

Rodziny ofiar szukały nazwisk swoich bliskich, upamiętnionych na nowym monumencie

W numerze:

Wywiad z Wójtą Magdaleną Forc-Cherek

str. 5

Nowy system gospodarki odpadami komunalnymi

str. 10

O zagrożeniu ASF

str. 15

Wójt nagrodziła sportowców

Młodzi sportowcy z terenu Gminy Starogard Gdański: Tymon Niedziela, Filip Szlachcikowski, Marek Bielecki (minisiatkówka), Kinga Wylęgły i Piotr Lokś (biegi) oraz Oliwia Kurecka (koszykówka), a także Krzysztof Niedziela, trener siatkówki za wyróżniające osiągnięcia sportowe otrzymali nagrody Wójta Gminy Starogard Gdański.

- Jestem bardzo dumna, że mamy tak zdolnych młodych zawodników w różnych dyscyplinach sportowych. Podziwiam Was za codzienną ciężką pracę, za umiejętność pokonywania

własnych słabości i sukcesy, które odnosicie. Cieszę się też, że wśród naszych mieszkańców są trenerzy, którzy potrafią odpowiednio przekazać tajniki sportowego rzemiosła i właściwie Was motywować. Wszystkim nagrodzonym serdecznie gratuluje i życzy wielu kolejnych sukcesów – powiedziała Wójt Magdalena Forc-Cherek.

Młodzi zawodnicy chętnie opowiadali o swoich treningach, planach na przyszłość i największych osiągnięciach.

- Startuję dla przyjemności. Nigdy przed biegiem nie zakładałam, że mu-

sze wygrać. Staram się dać z siebie jak najwięcej, a wynik jest w sumie drugorzędną sprawą. Nie wiem czy swoją przyszłość zwiążę ze sportem. Interesuję się jeszcze medycyną i lubię śpiewać – stwierdziła Kinga Wylęgły.

- Brawa dla Gminy Starogard za organizację tego bardzo miłego spotkania z najlepszymi młodymi sportowcami. Było nam bardzo miło reprezentować syna i w tak sympatycznym gronie porozmawiać nie tylko o sporcie – podsumowała uroczystość, która odbyła się w Grodzisku Owidz, Karolina Szlachcikowska, mama Filipa.

Tomasz Rogalski

Pamiątkowe zdjęcie uczestników spotkania

Drogowe dofinansowanie

Gmina Starogard Gdański pozyskała 3 557 187 zł w ramach Funduszu Dróg Samorządowych 2019. Umowę z wojewodą pomorskim Dariuszem Drelichem podpisała Wójt Gminy Starogard Gdański, Magdalena Forc – Cherek.

Pieniądze przeznaczone zostaną na modernizację dróg w Nowej Wsi Rzecznej.

Kurenda

Biuletyn Informacyjny Gminy Starogard Gdański

przygotowany przez Zespół Prasowy Wójta Gminy Starogard Gdański.

Redaktor Naczelny: Tomasz Rogalski, z-ca red. nac.: Małgorzata Rogalska, Joanna Lempkowska.

Korekta: Anna Bielecka.

Wydawca: Urząd Gminy w Starogardzie Gdańskim.

Kontakt: Wydział Kultury, Sportu i Promocji UG. pok. nr 212, tel. 58 56 250 67 w. 212, fax 58 56 246 41, e-mail: kurenda.starogard@wp.pl

Proj. winiety: Tomasz Rogalski.

Druk: Zakłady Graficzne w Tczewie, ul. Gazety Tczewskiej 1, tel. 58 531 57 30.

Redakcja zastrzega sobie prawo do niepublikowania lub skracania artykułów niezamówionych.

Regulacje gospodarki odpadami

Podczas XIII sesji podjęto pakiet uchwał regulujących gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Starogard Gdański.

- Rada Gminy poprzedniej kadencji podjęła decyzję o naszym wystąpieniu ze Związku Gmin Wierzyca. W związku z tym przejmujemy jako samorząd zadania z tego zakresu. Przyjęliśmy szereg uchwał, które określają na przykład wzór deklaracji, które składać będą nasi mieszkańcy do Urzędu Gminy czy wysokość opłat za odbiór odpadów komunalnych – powiedziała Wójt Magdalena Forc-Cherek.

Wizyta posła

Podczas dzisiejszej sesji Rady Gminy Starogard Gdański obecny był poseł Kazimierz Smoliński. Radni mieli okazję osobiście porozmawiać i uzyskać odpowiedzi na nurtujące ich pytania, które dotyczyły m.in. budowy obwodnicy, gospodarki śmieciami i zapewnienia bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych, usytuowanych na drodze krajowej przebiegającej przez Gminę.

- Czy w tej kadencji rządu są realne szanse na budowę obwodnicy Starogardu Gdańskiego - pytał Michał Piaskowski, Radny Rady Gminy Starogard Gdański.

- Jestem przekonany o słuszności i potrzebie budowy obwodnicy. Sprawa jest obecnie na etapie uzgodnień w Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych. Trwają rozmowy na temat ogłoszenia przetargu na projekt i wykonanie obwodnicy. Będę robił wszystko, żeby ta droga powstała. Rozmawiałem już z ministrem infrastruktury oraz z premierem i obwodnica jest w planach rządowych – wyjaśnił poseł K. Smoliński.

Uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla wsi Krag. Prace projektowe trwały trzy lata. Podczas spotkań z mieszkańcami przedstawiono najpierw koncepcję, a później gotowy już projekt planu. Długi okres

Radni w głosowaniu tajnym, wybrali ławników do Sądu Rejonowego w Starogardzie Gdańskim. - Ławnik jest członkiem składu orzekającego w sądzie i stanowi tzw. czynnik społeczny w wymiarze sprawiedliwości. Powołaliśmy zespół, który na sesji przedstawił opinię o kandydatach spełniających wymagania formalne, a następnie odbyło się głosowanie tajne - powiedziała Marzena Gornowicz, Przewodnicząca Rady Gminy Starogard Gdański.

Podczas sesji przyjęto także stawki podatku od nieruchomości i określono wysokość opłat lokalnych.

sporządzania dokumentu związany był m.in. z oczekiwaniem na zgodę Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, co do zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze. Uchwalenie powyższego planu ma wymierne korzyści dla mieszkańców. W przypadku chęci inwestowania w Kręgu, nie muszą oni uzyskiwać decyzji o warunkach zabudowy, mogą od razu wystąpić do Starostwa o wydanie pozwolenia na budowę.

Radni wyrazili zgodę na odpłatne nabycie prawa własności do działek przeznaczonych pod poszerzenie dróg gminnych. Były to działki w obrębie ewidencyjnym w Szpęgawsku, Barchnowach i w Starogardzie Gdańskim.

Radni zatwierdzili również sporządzenie planu miejscowego dla jednej z działek w Klonówce.

- Obecnie działka o powierzchni 77 ha, użytkowana jest rolniczo. Sporządzenie planu spowodowane jest pracami nad zmianą studium dla działki, które ma na celu umożliwienie budowy farmy fotowoltaicznej o mocy powyżej 100 kW - wyjaśniła Lucyna Probe, Naczelnik Wydziału Planowania Przestrzennego i Nieruchomości.

Joanna Lempkowska

Gościem radnych był wybrany na kolejną kadencję poseł Kazimierz Smoliński

Z kalendarza wójta

18 – 19 września

XIX Kongres Gmin Wiejskich.

20 września

- Briefing prasowy w firmie AQ Wiring System.
- Spotkanie z mieszkańcami, którzy biorą udział w projekcie dot. montażu odnawialnych źródeł energii w Gminach Starogard Gd. i Bobowo.

25 września

- Starogardzka Konferencja „Dziecko pokrzywdzone przestępstwem” w Polpharma S.A.
- Spotkania z mieszkańcami Gminy Starogard Gd.
- Podpisanie umowy z Przedsiębiorstwem „Hydro Serwis” dot. budowy sieci kanalizacji sanitarnej w Jabłowie.

26 września

XII Sesja VIII kadencji Rady Gminy Starogard Gdański.

28 września

Premierowy pokaz filmu „Szpęgawsk 1939 – Zbrodnia Pomorska”.

29 września

Obchody 80. rocznicy zbrodni niemieckiej w Lesie Szpęgawskim.

30 września

Uroczyste podpisanie umów pomiędzy Wojewodą Pomorskim a beneficjentami Funduszu Dróg Samorządowych w Starostwie Powiatowym w Starogardzie Gd.

1 października

- Udział w uroczystości pogrzebowej śp. Władysława Gradtke.
- Podpisanie umowy z firmą „FlexiPower Group Sp. z o.o.” dot. realizacji programu odnawialnych źródeł energii.

2 października

- Spotkania z mieszkańcami Gminy Starogard Gdański.
- Odbiór ul. Spółdzielczej w Koszkwach.

3 października

- Komisja ds. Gospodarki Odpadami Komunalnymi.
- Uroczystość wręczenia Nagród Wójta Gminy Starogard Gdański wyróżniającym się sportowcom i trenerowi.

5 października

- Koncert charytatywny dla Michaliny Kaczkowskiej w Grodzisku Owidz.

Z kalendarza wójta

6 października

- Koncert Chóru Sicut Avis w Centrum Caritas przy parafii NSPJ w Starogardzie Gd.
- Jubileusz 65-lecia pożycia małżeńskiego Jadwigi i Piotra Świadek.

7 października

Uroczystość odsłonięcia tablicy upamiętniającej kierownika SPZOZ Przychodnia Lekarska w Starogardzie Gd.

8 października

- Podsumowanie organizacji uroczystości 80-lecia zbrodni niemieckiej w Lesie Szpęgawskim.

9 października

- Spotkania z mieszkańcami Gminy Starogard Gdański.
- Spotkanie z Telewizją Tetka Tczew w Lesie Szpęgawskim.

10 października

- Uroczyste otwarcie oczyszczalni ścieków w Jabłowie.

11 października

- Wręczenie nagród wyróżniającym się nauczycielom oraz dyrektorom z okazji Dnia Edukacji Narodowej.

22 października

- Podpisanie umowy z firmą „Sanito Sp. z o.o.” na dostawę i montaż kolektorów słonecznych.
- Spotkanie z przedstawicielami Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

23 października

Spotkania z mieszkańcami Gminy Starogard Gd.

24 października

Komisje Rady Gminy Starogard Gd.

25 października

- Odwiedziny Polskich Kombatantów i Osób Represjonowanych z terenu Gminy Starogard Gd.

29 października

- Narada z kadrą kierowniczą Urzędu Gminy Starogard Gd.

30 października

- Spotkania z mieszkańcami Gminy Starogard Gd.

31 października

- XIII Sesja VIII kadencji Rady Gminy Starogard Gdański.
- Trzecia edycja Starogardzkiego Balu Świętych w Parafii Św. Wojciecha w Starogardzie Gd.

Dzień Edukacji Narodowej

Wójt wyróżniła najlepszych

Z okazji Dnia Edukacji Narodowej, Wójt Gminy Starogard Gdański, Magdalena Forc - Cherek wręczyła, wyróżniającym się nauczycielom i dyrektorom gminnych placówek oświatowych i wychowawczych, Nagrody Wójta.

Podczas uroczystości w Urzędzie Gminy Starogard Gdański nagrody za osiągnięcia dydaktyczno - wychowawcze odebrały nauczycielki: Anna Kuras - Publiczna Szkoła Podstawowa w Brzeźnie Wielkim, Justyna Zawitowska - Publiczna Szkoła Podstawowa w Jabłowie, Izabela Borowska - Publiczna Szkoła Podstawowa w Kokoszkowach, Mirosława Migawska - Publiczna Szkoła Podstawowa w Rokocinie, Dorota Buczyńska - Zespół Kształcenia i Wychowania w Rywałdzie, Marzena Buczyńska - Publiczna Szkoła Podstawowa w Suminie, Elżbieta Misztal - Publiczna Szkoła Podstawowa w Trzcińsku, oraz dyrektorki: Elżbieta Budzińska-Słupek - Publiczna Szkoła Podstawowa

w Brzeźnie Wielkim, Jadwiga Drosowska - Publiczna Szkoła Podstawowa w Dąbrówce, Małgorzata Siemieńska - Publiczna Szkoła Podstawowa w Jabłowie, Anna Benert - Publiczna Szkoła Podstawowa w Kokoszkowach, Justyna Pawelec - Publiczna Szkoła Podstawowa w Rokocinie, Lucyna Jarczyk - Zespół Kształcenia i Wychowania w Rywałdzie, Barbara Rozwadowska - Publiczna Szkoła Podstawowa w Suminie i Elżbieta Bielińska - Publiczna Szkoła Podstawowa w Trzcińsku.

- Wykonujecie trudny i zarazem piękny zawód. Wspaniale, że chcecie i potraficie dzielić się z dziećmi i młodzieżą Waszą pasją i wiedzą. Dzień Edukacji Narodowej jest uhonorowaniem trudu jaki wkładacie w kształcenie młodych ludzi. Serdecznie Wam gratuluję, życzę wielu sukcesów zawodowych i satysfakcji z wykonywanej pracy - powiedziała Magdalena Forc - Cherek.

Joanna Lempkowska

Nagrodzone nauczycielki wraz z Wójt Magdaleną Forc-Cherek

Pożegnaliśmy byłego sołtysa

Na cmentarzu parafialnym w Jabłowie pożegnaliśmy Władysława Gradtkę, wieloletniego sołtysa miejscowości Owidz. Zawsze pozytywnie nastawiony, zawsze chętny do pomocy, społecznik w najlepszym tego słowa znaczeniu.

Władysław Gradtke funkcję tę sprawował nieprzerwanie przez 25 lat, od 1994 roku do marca tego roku.. Był sumiennym i oddanym swojej miejscowości sołtysiem, a także życzliwym i dobrym człowiekiem.

Podziękowanie

Delegacjom, przyjaciółom, znajomym i wszystkim bliskim,
którzy wzięli udział w ostatniej drodze

Ś.P. Władysława Gradtkę
serdeczne podziękowania składa rodzina.

Mieszkańcy są najważniejsi

Z Magdaleną Forc-Cherek, Wójt Gminy Starogard Gdański rozmawia Tomasz Gdaniec.

Dokładnie rok temu nasi mieszkańcy zdecydowali, kto pokieruje gminą przez najbliższe pięć lat. Wówczas wyraźnie pokonała Pani konkurencję, wygrywając w 18 z 20 obwodów wyborczych. Bycie wójtem różni się od pracy naczelnika?

Zdecydowanie tak! Urzędnicy są odpowiedzialni za wykonywanie konkretnych zadań i projektów. Praca wójta jest inna. Bliższa zegarmistrzowi (śmiech). Muszę dbać, aby poszczególne tryby urzędu pracowały jak najsprawniej, zabezpieczając potrzeby mieszkańców. Dla mnie to człowiek jest na pierwszym miejscu. Dlatego tak wysoko cenię sobie codzienne spotkania i rozmowy z ludźmi. Bo przecież do sukcesu gminy nie ma żadnej windy. Trzeba iść po schodach zgody, zaufania i wspólnej pracy. I robię to każdego dnia.

Pierwszym poważnym problemem, z którym musiała się Pani zmierzyć była sprawa śmieci. Poprzednia Rada Gminy zdecydowała o wystąpieniu ze Związku Gmin Wierzyca. Krótko po tym z wielu posesji zniknęła część koszy na odpady i zastąpiły je worki. A mieszkańcy zaczęli się denerwować.

Choć wszystko działo się zimą, to był gorący okres. Trzeba było działać natychmiast. Po negocjacjach ze Związkiem udało się nam przywrócić plastikowe pojemniki na śmieci. A jednocześnie rozpoczęliśmy prace nad własnym systemem zbiórki odpadów. O jego kształcie zdecydowali mieszkańcy, którzy wypowiadali się za pomocą specjalnie przygotowanych ankiet. Rada Gminy już przyjęła wszystkie niezbędne uchwały. Teraz czekamy aż wejdą w życie. A w listopadzie rozpoczynamy akcję wypełniania nowych deklaracji śmieciowych. Tak, aby nowy system zbiórki ruszył już od 1 stycznia przyszłego roku.

Dbłość o środowisko naturalne było jedną z Pani obietnic wyborczych. Jak wygląda realizacja?

Niedawno uruchomiliśmy w Jabłowie oczyszczalnię ścieków. Dzięki wartej 3,2 mln zł inwestycji dwukrotnie zwiększyliśmy jej przepustowość. A dodatkowo dobudowaliśmy kolejne odcinki kanalizacji sanitarnej, m. in. w Rokocinie, Koteżach i Dąbrówce.

Niebawem dołączy do nich Sumin oraz Nowa Wieś Rzeczna.

A co z odnawialnymi źródłami energii?

Od ubiegłego roku prowadzimy różnorodne działania proekologiczne i prośrodowiskowe. W ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło, m. in. do wymiany ponad 40 pieców grzewczych u naszych mieszkańców. Wszyscy oni zastąpią węgiel, peletem. Wspieramy montaż tzw. solarów i pomp ciepła. A już niebawem ogłosimy nabór do programu instalacji fotowoltaiki. Chcemy też ułatwić składanie wniosków o dofinansowanie. W efekcie rozpoczęliśmy przyjmowanie wniosków w ramach rządowego programu „Czyste powietrze”. Już nie trzeba jeździć do Gdańska w tej sprawie, a wystarczy przyjść do naszego Urzędu.

Dbłość o środowisko widać również w budżecie. Dotowanie działań proekologicznych to jedno z najważniejszych naszych zadań. Tylko w tym roku zaplanowaliśmy na ten cel około 18 mln zł.

Około 40 procent wszystkich dróg w kraju to trasy nieutwardzone. Jak wynika raportu NIK, to efekt opóźnień liczonych w dekadach. Z brakiem dobrych jakościowo dróg zмага się większość samorządów. A jak jest u nas?

Coraz lepiej. Robimy wszystko, aby po drogach naszej gminy kierowcom jeździło się bezpiecznie i w miarę komfortowo. Tylko w tym roku wykonaliśmy remonty i budowę ponad 4 km dróg. Kilka tygodni temu podpisałam umowę z wojewodą opiewającą na 3,5 mln zł. Pieniądze z Funduszu Dróg Samorządowych chcemy prze-

znaczyć na budowę dróg w Nowej Wsi Rzecznej. Warto przypomnieć też o ul. Spółdzielczej w Kokoszewach. Poza budową jezdni położyliśmy całą infrastrukturę podziemną. Mieszkańcy czekali na to 60 lat. Nie wszędzie jednak ulice w takim standardzie są potrzebne. Czasem wystarczy utwardzenie betonowymi płytami. Dlatego wspieramy budowę dróg z funduszu sołectkiego. Mówiąc w dużym skrócie, do każdej złotówki wydanej przez sołectwo na remont lub budowę drogi, gmina dokłada drugą. To pozwala małymi krokami poprawiać infrastrukturę w wielu miejscach naraz.

Nie milkną echa i komentarze po obchodach 80. rocznicy zbrodni niemieckiej w Lesie Szpęgawskim. Bez wątpienia były to najważniejsze uroczystości na Kociewiu w tym roku. A przecież było to olbrzymi wysiłek.

Na terenie naszej gminy znajduje się niesamowite miejsce, Las Szpęgawski. To tam Niemcy zamordowali z różnych powodów około 7 tys. ludzi. Tym ofiarom zwyczajnie należało się godne upamiętnienie. Budowaliśmy pomnik, aby poruszyć serca i umysły ludzi. Było wiele głosów krytycznych. „A po co, dlaczego tak drogo – to tylko niektóre z nich. Okrągła rocznica to był najlepszy moment, do rozpoczęcia budowy. Staraniem wielu osób, których nie sposób teraz wymienić, aby nikogo nie pominąć, udało się wszystko doprowadzić do końca. A o słuszności budowy monumentu przekonałam się podczas tegorocznych uroczystości. Podeszła do mnie nieznajoma kobieta i powiedziała, że teraz ma gdzie zapalić świeczkę, bo na betonowym pniu jest imię i nazwisko jej ojca. Dla mnie znaczyło to więcej, niż jakiegokolwiek słowa.

Jakie są Pani priorytety na zbliżający się rok 2020?

To nie koniec inwestycji wokół oczyszczalni ścieków w Jabłowie. W przyszłym roku wybudujemy nowoczesną instalację służącą do higienizacji osadu, który będzie można ponownie wykorzystać. Chcemy w zbliżającym się roku przyjąć studium uwarunkowań i kolejne plany zagospodarowania przestrzennego. To bardzo ważne. To te dokumenty określają, co i gdzie można wybudować. Jednak najważniejsze zmiany szykują się w kulturze. Do stycznia chcemy zakończyć proces łączenia Zespołu Świetlic Wiejskich i owidzkiego grodziska. W nowy rok wejdziemy z nowoczesnym ośrodkiem kultury.

Dziękuję za rozmowę.

Oddali hołd pomordowanym

i duchowieństwo. Mszy świętej w intencji pomordowanych przewodniczył biskup pelpliński, Ryszard Kasyna.

Przypomnijmy fakty. Las Szpęgawski nazywany jest „Golgotą Kociewia”. To miejsce kaźni tysięcy Pomorzan. Niemcy na listy proskrypcyjne osób przeznaczonych do likwidacji wpisali, m.in. nauczycieli, księży, kupców i rolników.

Najwięcej odbyło się ich pomiędzy 10 października a 8 grudnia.

- Od tamtych wydarzeń dzieli nas już 80 lat. Jednak pamięć o nich jest wciąż żywa, szczególnie wśród Pomorzan. To naturalny odruch serca i sumienia. Nie potrafimy zapomnieć o tych, którzy byli i są nam szczególnie bliscy, o naszych zgładzonych krewnych, przyjaciółach,

sąsiadach, rodakach. Ale pamięć o tej tragedii to także sprawa elementarnej sprawiedliwości – podkreślał w nadesłanym liście prezydent Andrzej Duda.

Centralnym punktem uroczystości było poświęcenie nowego monumentu i zakopanie symbolicznej kapsuły czasu. Pomnik ma formę lasu. Składa się on z około 140 betonowych pni drzew. Niektóre z nich są ścięte. A na słojach wypisane są nazwiska ofiar niemieckiego ludobójstwa. Po zakończeniu uro-

Słowem każdego, kto mógł aspirować do roli lidera społecznego. Szacunki mówią o zamordowaniu w tym miejscu od 5 do 7 tys. osób. W tym wszystkich pensjonariuszy pobliskiego szpitala psychiatrycznego w Kocborowie. Pierwsza masowa egzekucja w Lesie Szpęgawskim miała miejsce najprawdopodobniej 18 września 1939 roku.

czystości wiele rodzin podchodziło do pomnika i szukało swoich krewnych.

- To dla mnie bardzo ważne, że ten pomnik powstał - mówi jedna z uczestniczek obchodów. - Teraz mam wprost napisane i potwierdzone, gdzie zginął mój wujek. Mam gdzie pomodlić się za niego - dodaje.

Do ziemi trafiła też specjalnie przygotowana kapsuła czasu. Zawiera ona zdjęcia dokumentujące wygląd pomnika na przestrzeni lat oraz list do przyszłych pokoleń upamiętniający okoliczności budowy monumentu. We wmurowaniu kapsuły wzięli udział poza Wójt Magdaleną Forc-Cherek, m.in. Mirosław Chyła, burmistrz Pelplina, wicestarosta starogardzki Patryk Gabriel i poseł Kazimierz Smoliński.

Uroczystości w lesie zakończył apel poległych i salwa honorowa, które przygotowała i przeprowadziła kompania z 22 Bazy Lotnictwa Taktycznego z Malborka. A uświetnili muzycy orkiestry wojskowej z Pułku Wsparcia Dowodzenia z Elbląga.

Druga część obchodów przeniosła się do starogardzkiej hali sportowej im. A. Grubby. Tam podczas uroczystej gali wręczono pamiątkowe statuetki z wizualizacją monumentu. Trafiły one do rąk prawie 80 osób i instytucji, które wsparły przedsięwzięcie, m.in. przedsiębiorców, wykonawców i samorządowców.

- Szpęgawsk to wyjątkowe miejsce na mapie Kociewia i nie miałem wątpliwości, co do udziału miasta w realizacji tego przedsięwzięcia. Cieszę się, że Pani Wójt Magdalena Forc-Cherek przejęła inicjatywę i tak sprawnie przeprowadziła to zadanie. Należą się jej ogromne słowa uznania - stwierdził Janusz Stankowiak, Prezydent Starogardu Gdańskiego.

O aktualnym stanie badań nad historią tzw. Zbrodni Szpęgawskiej opowiedział Mateusz Kubicki z gdańskiego oddziału IPN, który wraz z Piotrem Pliszką opracował listę pomordowanych zamieszczoną na pniach monumentu. Do tej pory badaczom udało się ustalić życiorysy wraz z nazwiskami

ponad 2 tys. ofiar. Jednak cały czas zgłaszają się rodziny pomordowanych i wykaz nazwisk będzie ulegał poszerzeniu.

- Celem polityki okupanta było, aby zlikwidować polskość Pomorza. Aby zmusić ludność do zapomnienia o historii i pochodzeniu. Dziś przywracamy imiona i nazwiska ofiar tamtych tragicznych wydarzeń, by ocalić je od zapomnienia - wyjaśnił Mateusz Kubicki.

Galę wystęпами uświetnił zespół wokalny Amoroso pod kierownictwem Tomasz Radimonasa.

**Tomasz Gdaniec,
zdjęcia Krzysztof Rudek**

Podsumowali uroczystości szpęgawskie

Uroczystości 80-lecia zbrodni niemieckiej w Lesie Szpęgawskim miały podniosły i pełen refleksyjny charakter, ze szczególnym uhonorowaniem rodzin ofiar tamtych tragicznych dni.

Nie byłoby to możliwe bez współpracy wielu instytucji, firm i osób, którym bliska jest nasza historia.

W Grodzisku Owidz spotkali się Ci, którzy pracowali przy organizacji obchodów jubileuszowych.

- Składamy serdeczne podziękowania za szczególne zaangażowanie w organizację uroczystości. Bez Państwa pomocy nie udało się nam w tak podniosły sposób oddać hołd tym wszystkim, dla których Las Szpęgawski stał się miejscem wiecznego spoczynku - zwróciła się, w imieniu organizatorów, do zebranych Wójt Magdalena Forc-Cherek.

Joanna Lempkowska

Uczestnicy spotkania, dzięki którym uroczystości zyskały tak podniosły charakter

Kokoszkowy

Spółdzielcza już otwarta

Po 60 latach mieszkańcy zyskali nową drogę. Zakończyła się warta ponad 1,3 mln zł przebudowa ul. Spółdzielczej. W ramach inwestycji, m.in. wymieniono nawierzchnię i zainstalowano odwodnienie oraz oświetlenie.

- Jestem bardzo zadowolony z jakości wykonanych robót i ze współpracy z firmą, która zrealizowała przedsięwzięcie – zaznaczył Mariusz Tołkaniuk, Sołtys Kokoszkowych.

Remont ulicy Spółdzielczej był jedną z ważniejszych inwestycji gminy. Mieszkańcy wsi czekali na to 60 lat.

- Jak są remonty to zawsze są utrudnienia. Jednak warto było czekać. Teraz jest dużo wygodniej i bezpieczniej – mówi jedna z mieszkanki wsi.

Prace budowlane rozpoczęły się w maju. W ramach inwestycji powstała nowa infrastruktura podziemna. Przebudowano, m.in. przyłącza wodociągowe i połączono je z istniejącą w tym miejscu hydrofornią. Wykonano odwodnienie drogi poprzez montaż wpustów deszczowych wraz z przykalkami oraz kanalizację deszczową połączoną z istniejącym już układem. Ulepszona została także sama nawierzchnia drogi. Utwardzono ją kostką brukową podobnie jak przebudowane i nowopowstałe podjazdy. Inwestor

zadbał także o bezpieczeństwo pieszych. Droga, dzięki montażowi nowoczesnych lamp, została doświetlona.

- Cieszę się bardzo, że kolejna droga w Gminie zyskała nowe oblicze i mieszkańcy mogą poruszać się nią

w komfortowych warunkach. Sukcesywnie inwestujemy w infrastrukturę i poprawiamy jakość życia w naszych miejscowościach – powiedziała Magdalena Forc-Cherek, Wójt Gminy Starogard Gdański.

Przebudowa 360 metrów ulicy kosztowała ponad 1,3 mln zł i trwała pięć miesięcy.

Tomasz Gdaniec

Ulica Spółdzielcza w Kokoszkowach została oddana do użytku

Wójt Magdalena Forc-Cherek podpisała stosowną umowę z firmą Sanito

Będą montować solary

W najbliższym czasie w Gminie Starogard Gdański, rozpocznie się instalacja 69 zestawów kolektorów słonecznych. Stosowną umowę z firmą „Sanito Sp. z o.o.” z Warszawy na dostawę i montaż urządzeń, podpisała dziś w Urzędzie Gminy, Wójt Magdalena Forc - Cherek.

To kolejny etap realizacji projektu „Ochrona powietrza poprzez montaż odnawialnych źródeł energii u mieszkańców Gminy Starogard Gdański i Bobowo”

- Montaż instalacji, powinien zakończyć się w drugiej połowie przyszłego roku. Dzięki tym ekologicznym rozwiązaniom nie tylko dbamy o nasze środowisko naturalne, ale też możemy uzyskać oszczędności w zużyciu energii elektrycznej, ogrzewaniu budynków i wody - powiedziała Magdalena Forc - Cherek, Wójt Gminy Starogard Gdański.

Joanna Lempkowska

Jabłowo

Proekologiczne inwestycje w toku

Rozbudowa i unowocześnienie procesu technologicznego złożyły się na modernizację oczyszczalni ścieków w Jabłowie. Dzięki temu ze 193 do 523 m sześć. na dzień wzrosła przepustowość urządzeń. To największe tegoroczne zadanie inwestycyjne przeprowadzone przez Gminę Starogard Gdański kosztowało prawie 3,2 mln zł. Uroczystego oddania do użytku, w obecności radnych, realizatorów przedsięwzięcia i inwestorów, dokonali Wójt Magdalena Forc-Cherek, wice-marszałek województwa pomorskiego, Ryszard Świński i Ludwik Rodzewicz, prezes spółki Aqua Processer, głów-

nego wykonawcy. To kolejny element proekologicznej polityki Gminy.

- Gmina Starogard Gdański po raz kolejny udowadnia, że chce to móc. Tu się nie mówi, co chciałoby się zrobić, tu się to robi. Cieszę się, że mamy na Kociewiu takich samorządowych partnerów. Gratuluję Pani Wójt kolejnej udanej inwestycji - powiedział podczas oddania do użytku oczyszczalni Ryszard Świński, ówczesny Wice-marszałek Województwa Pomorskiego, a obecnie senator RP.

Wykonawca zapewnił, że proces oczyszczania ścieków jest bardzo nowoczesny i pozwala na neutralizację

wszystkich szkodliwych dla środowiska naturalnego związków.

Na tym nie kończą się działania Gminy mające proekologiczny charakter, które realizowane są w Jabłowie. Zwiększona przepustowość oczyszczalni pozwala na rozbudowę sieci kanalizacyjnej.

W Urzędzie Gminy Starogard Gdański podpisano umowę z Przedsiębiorstwem „Hydro Serwis” z Sierakowic, która dotyczy budowy sieci kanalizacji sanitarnej na ulicy Grabowieckiej. Obecnie trwają prace ziemne, natomiast zakończenie przedsięwzięcia planowane jest na 10 grudnia tego roku.

- Jestem przekonana, że inwestycje te poprawią jakość i wygodę życia mieszkańców oraz korzystnie wpłyną na otoczenie. Cieszę się, że stopniowo udaje nam się rozszerzać sieć kanalizacji w naszej gminie - powiedziała Magdalena Forc - Cherek, Wójt Gminy Starogard Gdański.

W planach na przyszły rok jest natomiast budowa instalacji higienizacji osadu wytwarzanego w procesie technologicznym jabłowskiej oczyszczalni. Pozwoli to zneutralizować znajdujące się w nim niekorzystne substancje. Tak spreparowany osad może być dalej przetwarzany i wykorzystywany na przykład przy rolniczej produkcji roślinnej.

- Zależy nam bardzo, aby do problemu ścieków komunalnych podchodzić w sposób kompleksowy. Chcemy tworzyć takie systemy, które w efekcie końcowym odprowadzają do środowiska w pełni bezpieczne substancje, nie pozostawiając groźnych odpadów - dodała Maria Michel, Zastępcza Wójta odpowiedzialna za inwestycje.

Tomasz Rogalski

Moment przecięcia wstęgi podczas oddania oczyszczalni do użytku

Odpady w nowym systemie

Od 1 stycznia 2020 r. na terenie Gminy Starogard Gdański będą obowiązywać nowe zasady gospodarki odpadami komunalnymi. Zmiany związane są z wystąpieniem naszej Gminy ze Związku Gmin Wierzyca oraz nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, która z początkiem nowego roku nakłada na wszystkich właścicieli nieruchomości obowiązek segregacji odpadów. Oznacza to, że **jeszcze w tym roku wszyscy właściciele nieruchomości na terenie naszej gminy są zobowiązani złożyć nowe deklaracje do Urzędu Gminy**.

Druki deklaracji dostępne będą u Sołtysów w wersji papierowej, a także na stronie internetowej gminy w wersji pliku do wydruku. Deklarację należy złożyć do Urzędu Gminy osobiście, listownie lub za pośrednictwem Sołtysa swojej miejscowości najpóźniej do 31 grudnia 2019 r. Deklaracji nie należy przysyłać mailem oraz faksem.

W przypadku nie złożenia deklaracji przez podmiot zobowiązany, wysokość opłaty zostanie ustalona w drodze decyzji administracyjnej. W razie uzasadnionych wątpliwości, co do danych zawartych w deklaracji, nieruchomości będzie podlegała kontroli. W przypadku ich potwierdzenia zostanie wydana decyzja o zwiększeniu opłaty.

Rodzaje deklaracji

Deklaracje należy złożyć na odpowiednim wzorze przypisanym do danego rodzaju nieruchomości tj.:

- dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy (dla mieszkańców) – obowiązuje wzór deklaracji ST-1,
- dla nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy (dla firm, przedsiębiorstw) – obowiązuje wzór deklaracji ST-2,
- dla nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane jedynie przez część roku na cele rekreacyjno-wypoczynkowe – obowiązuje wzór deklaracji ST-3,
- w przypadku nieruchomości tzw. mieszanych - dla części nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy - obowiązuje wzór deklaracji ST-1, a dla części nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne - obowiązuje wzór deklaracji ST-2,
- w przypadku wielości podmiotów zobowiązanych do złożenia deklaracji, należy złożyć załącznik do deklaracji ST-Z, (np. gdy występuje współwłasność)
- dla każdej nieruchomości należy złożyć odrębną deklarację,
- dla nieruchomości zabudowanej budynkiem wielo-lokalowym, w którym ustanowiono odrębną własność lokalu, deklarację składa wspólnota mieszkaniowa albo spółdzielnia mieszkaniowa,

- deklaracji nie składają właściciele mieszkań znajdujących się w zasobach spółdzielni mieszkaniowych i innych wspólnot mieszkaniowych, ponieważ w tym przypadku, obowiązek właściciela nieruchomości ciąży na wspólnocie mieszkaniowej albo spółdzielni mieszkaniowej,

Osoba składająca deklarację samodzielnie wylicza wysokość tej opłaty, którą następnie wnosi (bez uprzedniego wezwania do zapłaty) na nadany indywidualny rachunek bankowy w ustalonych terminach. Deklaracja opłaty jest dokumentem stanowiącym podstawę wnoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, dlatego też nie są wystawiane żadne dodatkowe dokumenty typu: rachunek, faktura, itp.

Nowe indywidualne rachunki bankowe

Właścicielom nieruchomości, którzy złożą deklarację zostaną nadane nowe indywidualne rachunki bankowe do wnoszenia opłat. Dla opłat uiszczanych od 1 stycznia 2020 r. przestają obowiązywać numery rachunków nadane przez Związek Gmin Wierzyca. Przed dokonaniem opłaty prosimy upewnić się czy wybrano właściwy numer rachunku.

Terminy płatności

Opłaty dla nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych należy uiścić przelewem w terminie do 25 dnia każdego miesiąca za dany miesiąc kalendarzowy. Pierwsza opłata musi wpłynąć do 25 stycznia 2020 roku.

Opłaty dla nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe należy uiścić jednorazowo w terminie do 25 maja każdego roku.

Wysokość opłat

Nieruchomości Zamieszkałe:

Cena za odpady segregowane		
Rodzaj gospodarstwa	Do 70m ²	Powyżej 70m ²
jednoosobowe	32 zł	
wielooosobowe	70 zł	74 zł

W przypadku zadeklarowania kompostowania we własnym zakresie – opłata jest niższa o kwotę 2,00 zł.

W przypadku, gdy odpady komunalne nie są gromadzone i odbierane w sposób selektywny, opłata sankcyjna wynosi dwukrotność opłaty podstawowej:

- 64 zł od gospodarstwa domowego jednoosobowego,
- 140 zł od gospodarstwa domowego wielooosobowego o powierzchni do 70 m²,
- 148 zł od gospodarstwa domowego wielooosobowego o powierzchni powyżej 70 m².

Nieruchomości Niezamieszkałe:

Stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy

Pojemność pojemnika	BIO	Tworzywa sztuczne	Szkło	Papier i tektura	Zmieszane	Stawka opłaty za jednorazowy odbiór pojemnika	Metoda naliczania opłaty
120 l	16,93 zł	16,93 zł	16,93 zł	16,93 zł	16,93 zł	16,93 zł	Za pojemnik/ worek
1100 l	54,17 zł	54,17 zł	54,17 zł	54,17 zł	54,17 zł	54,17 zł	Za pojemnik/ worek

Nieruchomości na których znajdują się domki letniskowe:

W przypadku domków letniskowych lub nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe jedynie przez część roku:

- 1) 169,30 zł - jeżeli odpady komunalne są gromadzone i odbierane w sposób selektywny,
- 2) 338,60 zł - opłatę podwyższoną, jeżeli odpady komunalne nie są gromadzone i odbierane w sposób selektywny.

Prosimy pamiętać o terminowym dokonywaniu wpłat. Opłaty wnoszone po terminie będą egzekwowane wraz z odsetkami.

Podział odpadów komunalnych na grupy selektywnej zbiórki:

Odpady Biodegradowalne „Bio” – są to odpady ulegające biodegradacji w szczególności odpady tzw. frakcji kuchennej stałej powstające w gospodarstwie domowym, (bez odpadów pochodzenia zwierzęcego), takie jak resztki owoców i warzyw itp. A także odpady zielone, pochodzące z pielęgnacji ogródków i terenów zielonych, tj. np. trawa, chwasty, liście pozostałości po przycięciu drzew i krzewów oraz rośliny domowe – kwiaty cięte, doniczkowe.

NIE WRZUCAMY: resztek mięsa, kości, odchodów zwierzęcych, leków, pieluch i art. higienicznych, popiołu, ziemi i kamieni, worków z odkurzacza, papierosów, niedopałków, drewna impregnowanego, płyt wiórowych i MDF.

„Metale i tworzywa sztuczne” – są to tzw. odpady surowcowe gromadzone w jednym pojemniku a w szczególności: – opakowania z tworzyw sztucznych i opakowania wielomateriałowe – takie jak: opakowania po produktach spożywczych, chemii gospodarczej i kosmetykach, folie, doniczki, zakrętki od butelek i innych opakowań, styropian opakowaniowy, itp., – metale – takie jak: puszki po konserwach, puszki aluminiowe po napojach, inne opakowania metalowe, zakrętki od słoików i butelek, puste opakowania po dezodoryzantach, garnki, narzędzia, drobny złom, itp.

NIE WRZUCAMY: butelek z ich zawartością, pojemników po tłustych substancjach, opakowań po lekach, opakowań po wyrobach garmażeryjnych, olejach i smarach, środkach owadobójczych, aerozolach, zabawek, styropianu.

Szkło – w pojemniku tym należy gromadzić odpady ze szkła oraz odpady opakowaniowe ze szkła – butelki, słoiki, szklane pojemniki po kosmetykach.

NIE WRZUCAMY: szkła stołowego, okiennego, fajansu, ceramiki, luster, żarówek, szkła żaroodpornego/okularowego, szyb samochodowych, reflektorów, zniczy z woskiem, termometrów i strzykawek, monitorów i lamp elektronicznych.

Papier i tektura – w pojemniku tym należy gromadzić odpady z papieru, w tym tektury i odpady opakowaniowe z papieru i tektury, takie jak gazety, zeszyty, książki, papierowe torby i worki itp.

NIE WRZUCAMY: brudnego i tłustego papieru, kartonów po mleku, papieru faksowego i termicznego, pieluch i materiałów higienicznych, tapet, worków po mat. Budowlanych, papieru z folią,

Zmieszane – w pojemniku tym należy gromadzić pozostałe odpady z wyłączeniem odpadów tj. baterie, akumulatory oraz innych niebezpiecznych odpadów.

NIE WRZUCAMY: materiałów budowlanych i rozbiórkowych, odpadów wielkogabarytowych, baterii, sprzętu elektrycznego i elektronicznego, opakowań po farbach, lakierach, opakowań po środkach ochrony roślin.

Pozostałe odpady powstające w gospodarstwach domowych, w tym takie odpady jak:

- **niebezpieczne** – odpady takie jak świetlówki, rtęciówki, baterie, akumulatory, paliwa, oleje silnikowe, hydrauliczne, itp. Smary, detergenty, kwasy, alkalia, lekarstwa, środki ochrony roślin, rozpuszczalniki, farby, lakiery, a także opakowania po tych preparatach itp.

- **meble i inne odpady wielkogabarytowe** – stoły, szafy, krzesła, sofy, dywany, wózki dziecięce, materace, kołdry, rowery, zabawki dużych rozmiarów, opony itp.

- **zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny** – sprzęt AGD, sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny, sprzęt audiowizualny, sprzęt oświetleniowy, narzędzia elektryczne, urządzenia pomiarowe, zabawki zawierające elementy elektroniczne itp.

- **odpady budowlano-rozbiórkowe i remontowe**, tj. gruz, styropian budowlany, materiały budowlane, aparatura sanitarna i aparatura grzewcza, deski, panele, okna i drzwi, z wyłączeniem eternitu;

Każdy mieszkaniec gminy **może bezpłatnie przekazać** do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Starogardzie Gdańskim:

przedsiębiorstwo Usług Komunalnych STARKOM Sp. z o.o.,
ul. Tczewska 22, 83-200 Starogard Gdański,
tel. 58 562 36 83 ; 58 562 30 68

W PSZOK przyjmowane są odpady według następujących zasad:

- Opony: przyjmuje się w ilości do 4 sztuk, nie więcej niż 50 kg w ciągu roku na gospodarstwo domowe
- Odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne: przyjmuje się w ilości do 1000 litrów, nie więcej niż 500 kg w roku na gospodarstwo domowe albo z domku letniskowego lub innej nieruchomości, wykorzystywanej jedynie przez część roku na cele rekreacyjno-wypoczynkowe
- Odpady ulegające biodegradacji: przyjmuje się w ilości do 480 litrów lecz nie więcej niż 150 kg w miesiącu z gospodarstwa domowego lub z domku letniskowego lub innej nieruchomości, wykorzystywanej jedynie przez część roku na cele rekreacyjno-wypoczynkowe
- Odpady wielkogabarytowe: przyjmuje się do 200 kg w roku kalendarzowym z gospodarstwa domowego.

Z życia Grodziska Owidz

Dziady w Owidzu

W sobotę, 26 października w Grodzisku Owidz zorganizowane zostały Dziady. Wydarzenie to nawiązuje do dawnego słowiańskiego święta naszych przodków. Impreza została zorganizowana po raz trzeci. Tym razem uczestniczyło w niej rekordowo dużo osób.

Wydarzenie rozpoczął występ Szymona Góralczyka z projektu „Karawana Opowieści”. W sali konferencyjnej Grodziska Owidz zgromadziło się niemal 200 osób. Wysłuchały one serii niesamowitych opowieści o śmierci. Były wśród nich nasze rodzime słowiańskie opowiadania, ale też historie z Anglii, Meksyku czy Afryki. Niektóre wprowadzały w zadumę, inne bawiły, powodując, że uczestnicy spotkania wybuchali spontanicznym śmiechem.

Po zmroku na terenie grodu odbyła się inscenizacja dawnych słowiańskich obrzędów, związanych ze świętem przodków. Rekonstruktorzy historyczni w strojach i w scenerii nawiązującej do wczesnego średniowiecza, zaprezentowali niesamowite widowisko. Przyglądało mu się około 500 osób. Atmosferę wzmacniały obrzędowe pieśni w wykonaniu poznańskiego zespołu Koło Jana. Po inscenizacji organizatorzy zaprosili uczestników na biesiadę. Nawiązywała ona do dawnych uczt, które niegdyś dedykowane były zmarłym. Pierogi, racuchy, kutia, zupa z soczewicy – wszystko szybko zniknęło ze stołów.

Biesiadzie towarzyszył koncert zespołu Vatra z Trójmiasta. Goście mogli usłyszeć w ich wykonaniu tradycyjne pieśni, zebrane z różnych zakątków słowiańskich. Jak zgodnie przyznawali słuchacze, muzyka ta wykonywana przy ognisku i pod gwiaździstym niebem brzmiała magicznie.

Współorganizatorem tegorocznych Dziadów było stowarzyszenie Przyjaciele Grodziska Owidz, które skutecznie aplikowało o środki zewnętrzne na organizację wydarzenia. W konsekwencji „Dziady w Owidzu” dofinansowano ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu EtnoPolska 2019 oraz ze środków Starostwa Powiatowego w Starogardzie Gdańskim.

Zagraliśmy dla Michaliny

Wyobraź sobie, że jest połowa sierpnia, a Ty masz 14 lat. Zaraz idziesz do nowej szkoły. Masz plany i marzenia. Cieszysz się, że zaczyna się coś nowego. Wszystko jednak zmienia się niespodziewanie, gdy dowiadujesz się, że musisz zmierzyć się ze śmiertelną chorobą. To historia Michaliny, nastolatki z Brzeźna Wielkiego. Przerazająca, ale może przydarzyć się każdemu. Pocieszająca, bo angażuje

wiele osób gotowych pomóc w tej nierównej walce. Tym samym pokazuje, że łącząc siły, można wiele osiągnąć.

Złe wiadomości szybko zaczęły się rozprzestrzeniać. Z pomocą przyszli jej znajomi i przyjaciele. Błyskawicznie powstała grupa, która za cel wzięła sobie pomoc w drodze do odzyskania zdrowia dziewczyny. Zrodził się pomysł, by zorganizować koncert charytatywny. A zebrane pieniądze przeznaczyć na leczenie. Grodzisko dołączyło do organizatorów tego wydarzenia. W efekcie, 5 października zebrali się u nas wszyscy Ci, którzy otworzyli swoje serca.

Koncert rozpoczął się od ryku wielkich maszyn. Motocykliści ze Starogardu i Tczewa swoim wjazdem zrobili niesamowite wrażenie. Brat Michaliny wypuścił w niebo kolorowe balony wypełnione helem, jako wiadomość dla naszej bohaterki, z życzeniami zdrowia od wszystkich zgromadzonych. Tuż potem wystąpił na naszej scenie ze swoim zespołem LuzzBluzz. Na deskach owidzkiego amfiteatru pojawiła się też nowa klasa Michaliny z II Liceum Ogólnokształcącego w Starogardzie Gdańskim, ze specjalnie ułożoną na tą okazję piosenką. Na scenie wystąpiły, m.in. Grupa Liturgiczna parafii Maksymiliana Kolbego z Tczewa, Greg Piskorski, Gminna Orkiestra Dęta działająca przy OSP Pinczyn, lider formacji Impuls z przebojami Italo Disco, a na wielki finał zespół Dwa plus Dwa. Między występami licytowano przedmioty i usługi podarowane na ten cel przez mieszkańców gminy i lokalnych przedsiębiorców.

Poza sceną również działo się bardzo dużo. Wrzucając datek do puszek można było pysznie zjeść. Zapach dań z grilla i swojskiej grochówki wzmacniał głód, a amatorzy słodkości mieli w czym wybierać spośród swojskich ciast. Moc atrakcji dla dzieci, takich jak wata cukrowa i popcorn, dmuchańce, jazda na kucyku lub przejażdżka tirem, uprzyjemniały najmłodszym to wydarzenie. Można było przejść badania profilaktyczne w punkcie przygotowanym przez Polmed i dołączyć do bazy dawców szpiku Fundacji DKMS. W koncert zaangażowali się także starogardzcy policjanci. Funkcjonariusze przeprowadzili niesamowity pokaz psiej tresury. Chętni mogli usiąść za kierownicą pojazdów policyjnych i zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie. Impreza nie udałaby się bez wsparcia firm Fabryka Imprezy oraz Landzberg. Za co serdecznie dziękujemy. Z puszkami po terenie Grodziska spacerowali wolontariusze z OSP Klonówka, do której należy Michalina, spotkać też można było panią Wójt, Magdalenę Forc-Cherek, która zebrała sporą sumę do swojej puszek. Wielkim powodzeniem cieszyła się loteria fantowa, a kwota zebrana w tym punkcie była imponująca. Łącznie zebrano ponad 30 tysięcy złotych dzięki Państwa otwartym sercom. Dziękujemy wszystkim zaangażowanym w to przedsięwzięcie oraz Wam, naszym gościom.

Życząc zdrowia i sił Michalinie, zapraszamy Państwa na Owidzki Jarmark Bożonarodzeniowy, który będzie kontynuacją pomocy w jej leczeniu. Do zobaczenia w Grodzisku!

Foto R. Dominowski

Słowiańska mitologia w gminnych szkołach

W drugiej połowie października pracownik działającego w Grodzisku Owidz Muzeum Mitologii Słowiańskiej odwiedził kilka gminnych szkół, w których przeprowadził lekcje muzealne dotyczące dawnych słowiańskich wierzeń.

Dzieci ze szkół w Dąbrowce, Suminie, Rywałdzie, Brzeźnie Wielkim, Kokoszkowach i Trzcińsku wysłuchały prelekcji pt. „Świat demonów dawnych Słowian”. Zostały im zaprezentowane z perspektywy etnograficznej postaci, które dotychczas znały z bajek czy legend. Mowa więc była, m.in. o Babie Jadze, wodniku, zmorze, południcy.

W listopadzie Muzeum Mitologii Słowiańskiej rusza w edukacyjną trasę w Polskę. Z lekcjami muzealnymi odwiedzi m.in. szkoły w Trójmieście, Poznaniu i Warszawie.

Targi ślubne

Hej Wesele! Na początku października zorganizowaliśmy w Karczmie Słowiańskiej „Na Podgrodziu” pierwsze - i nie ostatnie - Targi Ślubne. Cieszyły się one dużym zainteresowaniem. Chcąc zachęcić naszych gości do organizacji tego wyjątkowego przyjęcia w naszej karczmie, przedstawiliśmy dwie stylizacje - „boho” oraz „glamour”.

W ramach konkursu prowadzonego na łamach mediów społecznościowych, wyłoniliśmy pary, które wzięły udział w ślubnej metamorfozie. Dzięki wystawcom: Salon Sukien Ślubnych Bianca, Kosmetologia & Makeup Michalina Re-

imus, Alicja Sroka HairStyle, Karolina Gołęcka „Gift”, nasi zakochani mogli odzwierciedlić swoje marzenia i przenieść się na ślubną sesję zdjęciową, którą wykonał Mariusz Szwoch ze „Studio Mario”.

Poza ślubną metamorfozą, goście mogli podziwiać albumy pięknie wykonane przez „Introligatorkę”, upominki z „Laseromatu”, dekoracje przygotowane przez „Fabrykę Imprezy” oraz przepiękną Wołgę, która zdołała nasz dziedziniec. W strefie gastronomicznej swoje produkty zaprezentowały „Cuksy.pl”. A kawę przez cały dzień serwował Michał Słowiński z „Dziennej Dawki”, a słodki poczęstunek w formie candy baru wystawiła nasza karczma. Jak wiecie, od kilku sezonów utrzymuje się trend na ślub w plenerze i wesele w rustykalnym stylu, a Grodzisko Owidz swoim charakterem świetnie wpisuje się w tego typu przyjęcie. Zachęcamy do kontaktu i do zobaczenia w Grodzisku Owidz!

Poczujesz magię Świąt!

Pierwsza niedziela grudnia to w Grodzisku dzień wyjątkowy. Nasza osada przechodzi metamorfozę i staje się mikołajową wioską. A jej mieszkańcami są elfy, renifery i sam święty Mikołaj. To również wielkie święto rękodzieła – ponad 50 stoisk wypełnionych po brzegi ręcznie wykonanymi cudami, zachęcającymi do poszukiwań oryginalnych prezentów, czy dekoracji świątecznych. Tego nie można przegapić!

Mamy dla Was gotowy plan na pełną atrakcji, rodzinną niedzielę. Pierwszego grudnia, między 11:00 a 16:00 odbędzie się już ósmy Owidzki Jarmark Bożonarodzeniowy. To nie tylko okazja do zakupów, ale również do dobrej zabawy, która niesie pomoc. Kręcąc Owidzkim Kołem Fortuny, robiąc sobie zdjęcie w świątecznej fotobudce czy też wybijając mikołajowego denara, będzie można wesprzeć mieszkankę naszej Gminy, 14-letnią Michalinę, która jest w trakcie walki z groźnym przeciwnikiem, chłoniakiem anaplastycznym.

Do akcji pomocy dziewczynce włączyli się okoliczni przedsiębiorcy, m. in. Fabryka Imprezy oraz Firma Landzberg, a także muzycy, którzy uświetnią Jarmark swoimi występami, jak choćby Gminna Orkiestra Dęta przy OSP w Pincynie, która wspólnie z pomocnikami Mikołaja uroczyste rozpocznie imprezę i otworzy bramy mikołajowej wioski.

Owidzkie elfy już pracują, aby to wydarzenie na długo zapadło w Waszej pamięci. Koniecznie zaplanujcie sobie, że 1 grudnia spędzacie w Owidzu, a więcej informacji o tym co dla Was szykujemy, znajdziecie na naszym profilu facebookowym.

Trening i integracja

Po treningu odbyła się impreza integracyjna

W Siwiątce spotkali się członkowie Powiatowego Stowarzyszenia Sołtysów, do którego należą również nasi przedstawiciele.

- Celem tego spotkania była nauka gry w Kapele. Corocznie w Szlachcie odbywają się Mistrzostwa Świata na Kociwciu w tę grę, a my planujemy wziąć udział w kolejnej edycji. Wiele z nas nie znało zasad rządzących rywalizacją w Kapele, stąd pomysł na wspólny trening – powiedział nam Krzysztof Eggert, sołtys Siwiątki, który pełnił rolę gospodarza.

Była to też doskonała okazja do zabawy, tańców, wymiany doświadczeń, czyli mówiąc najprościej do integracji. Sołtysi po raz kolejny udowodnili, że potrafią świetnie spędzać wolny czas w swoim gronie.

**Za Zarząd PSS
Jolanta Szczurowska**

Gminne sprzątanie świata

Akcja „Sprzątanie świata” jest największą w kraju ekologiczną kampanią społeczną i stałym punktem kalendarza działań w wielu gminach, szkołach i organizacjach. W całej Polsce w akcji corocznie uczestniczą prawie 2 miliony osób, a na całym świecie około 40 milionów. Główne przesłanie akcji to czyste środowisko oraz człowiek przyjazny naturze i drugiemu człowiekowi.

Jak co roku, w dniach 28-30 września nasza Gmina również brała udział w tej międzynarodowej akcji. Tym razem włączyły się w nią przedszkolaki z Publicznego Przedszkola w Kokoszkowach oraz przedszkolaki oddziałów przedszkolnych i uczniowie szkół podstawowych z miejscowości: Kokoszkowy, Trzcińsk, Brzeźno Wielkie, Dąbrówka, Rokocin, Jabłowo oraz Rywałd. Do akcji ruszyli rów-

nież mieszkańcy sołectw: Owidz, Kokoszkowy, Szpęgawsk, Stary Las, Sucumin, Rywałd, Brzeźno Wielkie,

Jabłowo. Dzieci i młodzież, nauczyciele oraz liczni mieszkańcy z ogromnym zaangażowaniem posprzątali tereny zielone wokół szkół, okoliczne lasy i przy drogach gminnych.

„Gminny świat” sprzątały młodszy ...

... i ci nieco starsi

Urząd Gminy we współpracy z Gminnym Zakładem Usług Komunalnych w Jabłowie zorganizował transport i wywóz zgromadzonych podczas akcji śmieci.

- Jesteśmy dumni ze swoich mieszkańców za ich świadomość ekologiczną, za krzewienie wśród dzieci i młodzieży pozytywnych nawyków. Dziękujemy bardzo za aktywność i wytrwałość podczas akcji sprzątania naszej Gminy. Mamy nadzieję spotkać się podczas przyszłorocznej akcji, w co najmniej tak wspaniałym gronie - powiedziała Karolina Szambowska, Naczelnik Wydziału Gospodarki Komunalnej.

Marta Jędrzejczyk

Możemy minimalizować straty

Jesteś w lesie, na spacerze, jedziesz samochodem. Nagle trafiasz na martwe zwierzę. Co zrobić i jak się zachować?

- W wypadku znalezienia martwego dzika należy powiadomić o tym powiatowy inspektorat weterynarii oraz właściwy Urząd Gminy. Jeżeli to możliwe, warto oznakować takie miejsce. Jednak pod żadnym pozorem nie wolno dotykać lub przesuwac truchła – informuje Główny Inspektorat Weterynarii.

Kontaktując się z Urzędem Gminy warto podać dokładną lokalizację znaleziska, a także podesłać e-mailem zdjęcie. Im więcej informacji tym lepiej. Pozwoli to szybciej zlokalizować zagrożenie i je usunąć.

Afrykański Pomór Świń jest niegroźny dla ludzi, ale zabójczy dla trzody chlewnej, świniodzików i dzików. Trudno go zwalczać, bo nie wymyślono jeszcze na niego lekarstwa ani szczepionki. A w zwłokach padłych zwierząt może się on utrzymywać nawet do 6 miesięcy. Powoduje to poważne ryzyko zawleczenia ASF do chlewni. A w konsekwencji wybicia zarówno zdrowych jak i chorych osobników.

- Osoba, która znalazła padłego dzika, a tym samym mogła mieć kontakt z wirusem, przez kolejne 72 godziny, nie powinna wchodzić do miejsc, gdzie utrzymywane są świny i nie wykonywać czynności związanych z ich obsługą – dodają weterynarze.

Każdy z nas ma możliwość ograniczać ryzyko rozprzestrzeniania się ASF, poprzez przestrzeganie pewnych zasad:

- W lesie nie wolno pozostawiać żadnych odpadków żywnościowych.

- Należy powstrzymać się od wywoływania hałasu, który powoduje płoszenie dzików (w tym używania sprzętów lub pojazdów powodujących hałas).

- Nie spuszczać psów ze smyczy. Należy pamiętać, iż zgodnie z prawem, na obszarach występowania ASF, osobom mającym kontakt z dzikami nakazuje się stosowanie środków higieny niezbędnych do ograniczenia ryzyka szerzenia się ASF, w tym odkażanie rąk i obuwia.

Poważne obowiązki ciążyą też na samych hodowcach. Bez ich współpracy pokonanie groźnego wirusa jest niemożliwe. Mają oni obowiązek zachowania bioasekuracji, która hamuje rozprzestrzeniania się wirusa. Biorąc pod uwagę, że ASF jest przenoszony przez zwierzęta, najważniejsze jest niedopuszczanie trzody chlewnej do

kontaktu z innymi zwierzętami. Istotne jest również bieżące odkażanie narzędzi oraz sprzętu wykorzystywanego do obsługi świń oraz karmienie ich paszą zabezpieczoną przed dostępem zwierząt wolno żyjących. Należy także stosować zaostrożone zasady higieny w kontakcie z trzodą chlewną oraz przeprowadzać okresową dezynfekcję pojazdów gospodarskich.

Nosicielami choroby są dziki
(Fot. Materiały prasowe Lasów Państwowych)

Pierwsze ognisko Afrykańskiego Pomoru Świń pojawiło się w miejscowości Zielonka koło Białogostoku latem 2014 roku. Tylko w 2019 roku leka-

rze stwierdzili prawie 50 ognisk i 2 tys. przypadków choroby. Najwięcej zwierząt zainfekowanych wirusem występuje na terenie woj. warmińsko-mazurskiego. Nie brakuje przypadków, które ocierają się o granicę woj. pomorskiego. W sąsiednim powiecie tczewskim wprowadzono już tzw. strefę ochronną.

Tomasz Gdaniec

Znalazłeś martwe zwierzę – zadzwoń!

Urząd Gminy Starogard Gdański – **tel. 58 562 50 67**
lub **e-mail: urząd@ugstarogard.pl**
Powiatowy Lekarz Weterynarii – **tel. 58 56 23 077**

NA PODGRODZIU
KARCZMA SŁOWIAŃSKA

Spotkanie Wigilijne dla Firm

Okres Świąt to wspaniały czas, aby podziękować swoim pracownikom za zaangażowanie w minionym roku.

Zapraszamy do zorganizowania spotkania firmowego w domowej atmosferze przy pysznych daniach kuchni polskiej.

Kontakt: 518131990
karczma.na.podgrodziu@gmail.com

Ruch to zdrowie - każda kobieta to powie

W dniach 25 i 26 października w powiecie starogardzkim królowała kobieca aktywność sportowa. A wszystko to za sprawą IV Ogólnopolskiej Spartakiady Wiejskich Kobiet w Szlachcie. Prestiżu imprezie oraz motywacji kobietom miał dodać udział mistrzyni świata w fitness sylwetkowym, Natalii Gackiej-Dressler. Rozpoczęliśmy zatem spotkaniem autorskim z naszą gwiazdą, rozmawiając o zdrowym stylu życia, dystansie do modowych fitnessowych nowości oraz potrzebie ruchu, samorealizacji i byciu szczęśliwą.

W Spartakiadzie bawiło się i rywalizowało 5 zespołów wiejskich kobiet z całego kraju: KGW Cysterki z Morzeszczyna, KGW Pinczyn, Osiek i Wielki Bukowiec z powiatu starogardzkiego oraz KGW Zielniczki ze Środy Wielkopolskiej. Celem Spartakiady jest krzewienie sportowego stylu życia wśród kobiet z terenów wiejskich, upowszechnianie kultury fizycznej i sportu na wsi. Jak wiadomo koła gospodyń nie samym dziedzictwem kulturowym i kulinarnymi żyją. Mają potrzebę wszechstronnego rozwoju. Stąd pomysł organizatorów - Prezes Stowarzyszenia Kobiety Kwiaty Kociewia, Aliny Jeleń i Stowarzyszenia Kultury Fizycznej „SportFAN” na tę imprezę.

Sama jest byłą sportsmenką, na co dzień bardzo aktywną i ze zdrowym podejściem do życia. Taką swoją postawą chciała zarazić koleżanki. I chyba jej się udało, bo w zawodach wzięły udział kobiety w wieku od 20-70 lat i w rozmiarze od S do XXXL. Panie rywalizowały w cyklu ćwiczeń ogólnospornościowych, szybkościowych, z piłkami, skakaniami oraz w przeciąganiu liny i siatkówce. Cechowały je duże sportowe zaangażowanie, determinacja i zasady fair-play. Panowała radosna, przepełniona sportem atmosfera, która nie tylko była dużą dawką pozytywnej energii i endorfin, ale także sprzyjała integracji kobiet z całego kraju. W trakcie zawodów można było skorzystać z porad dietetyka Macieja Ciechanowskiego (www.dobrydietetyk.pl) oraz pomiaru cukru i ciśnienia przeprowadzanego przez ZOZ Medpharma. Ostatecznie spartakiada zakończyła się następującymi wynikami: I miejsce KGW Pinczyn, II miejsce KGW Osiek, III miejsce KGW Cysterki z Morzeszczyna, IV miejsce KGW Wielki Bukowiec i V miejsce KGW Zielniczki ze Środy Wielkopolskiej. Sportowa Spartakiada Wiejskich Kobiet to także walka ze stereotypowym postrzeganiem mieszkanki wsi i próba wpływu na

ich własną mentalność. Niektórym nadal wydaje się, że mają wystarczająco dużo ruchu, skoro „obrobią” gospodarstwo, pole i rodzinę. Czy aby na pewno? Nie zapominajmy, że oprócz bycia matką, gospodynią i żoną, jesteśmy przede wszystkim kobietami i mamy prawo być szczęśliwe oraz realizować swoje pasje. I nie powinniśmy mieć wyrzutów sumienia, że zaniedbujemy swoje obowiązki, jak pójdziemy na aerobic, basen, czy pobeiegać. Pamiętajcie dziewczyny, tylko od Was zależy w jaki sposób życie, więc ubierać adidas i ruszać w teren, zaczynając od szybkiego marszu.

Taka wspaniała, oryginalna impreza z pewnością nie odbyła by się, gdyby nie pomoc partnerów i sponsorów. Organizatorzy składają serdeczne podziękowania Patrykowi Gabrielowi, Wiolecie Strzemkowskiej-Konkolewskiej ze starogardzkiego Starostwa, Dyrektor BNP Paribas Polska Malwinie Rostowskiej, Biuru Rachunkowemu Romy Kamrowskiej, Wójtowi Gminy Osieczna, Stanisławowi Stosikowi, KGW Osieczna, Prezes Powiatowego Koła PSL Lucynie Herold-Wąs, Hotelowi „REN” w Starogardzie Gdańskim, Wójt Gminy Starogard Gd., Magdalenie Forc-Cherek, ZF Polpharma Starogard Gd. i Barbarze Megger BS Lubichowo.

Alina Jeleń

Uczestniczki spartakiady tryskały dobrym humorem

Bieszczadzkie wojaże

Tradycją działalności Stowarzyszenia Kobiety Kwiaty Kociewia są wycieczki. Członkinie wyjeżdżają dwa razy do roku, poznając piękne zakątki naszego kraju, te dalsze i bliższe. Tym razem, dalej już w Polsce nie można pojechać. Padło na Bieszczady. Przeżyliśmy cztery dni pełne jesiennych barw mieniących się w słońcu połonin. Po drodze chwila zadumy w klasztorze częstochowskim, a potem nieustający zachwyt biesz-

czadzkim urokiem. Poznaliśmy historię wschodnich kresów podczas zwiedzania cerkwi i miejsca internowania kardynała Wyszyńskiego w Komańczy. Było także spotkanie na szczycie z bieszczadzkimi zakapiorami w Cisnej oraz pedałowanie na drezynach rowerowych. Poznając klimaty Bieszczadów, wypełnieni byliśmy dzikością tych terenów i towarzyszącym im uczuciem wolności i chwilowego „zatrzymania się”. Dopeł-

nieniem była tama na Solinie, skansen w Sanoku, obowiązkowa fotka z Wojakiem Szwejkem, a niektórym udało się nawet podziwiać kontrowersyjne dzieła w Muzeum Beksińskiego. Był oczywiście czas na integracyjne ognisko i zacieśnianie więzi polsko-ukraińskich. Jednym słowem, cztery precudowne dni w jednej z piękniejszych części Polski i w precudownym towarzystwie.

Apetyt na wycieczki rośnie z każdą kolejną wyprawą, więc w drodze powrotnej zaplanowaliśmy, że jako kolejną zdobędziemy Pragę.

Prezes KKK Alina Jeleń

Mocna ekipa Kociewiaków zawojowała Bieszczady

Jesienne bieganie

28 Bieg Kociewski przeszedł do historii. Gościem specjalnym imprezy była bardzo utytułowana lekkoatletka, Angelika Cichocka. Poza rywalizacją na dystansie 10 km odbyło się kilka biegów towarzyszących dla uczniów szkół podstawowych i średnich. Świetnie spisali się nasi najmłodsi mieszkańcy, Kinga Wyległy (Lipinki Szlacheckie), Piotr Lokś (Janowo) i Karol Makiła (Dąbrówka), którzy zajęli pierwsze miejsca w swoich kategoriach wiekowych. Brawo! Najlepszymi naszymi mieszkańcami w biegu głównym okazali się Katarzyna Szubert (Siwiałka) i Daniel Jędrzejewski (Nowa Wieś Rieczna), którzy otrzymali nagrody ufundowane przez radną Angelikę Witek.

Nieco wcześniej odbył się VI Bieg Grodzisko Cross. Świetna trasa, wiodąca lasami między Owidzem i Kolinaczem, pogoda w sam raz do biegania, dużo nagród i sportowa rywalizacja złożyły się na tę udaną imprezę. Najlepszą reprezentantką Gminy Starogard Gdański okazała się Małgorzata Rogalska (Kolincz), a wśród mężczyzn Michał Miętkiewski (Zduny). Jak zwykle doskonałą bazą dla tego typu imprezy było Grodzisko Owidz ze swoim zaple-

Kinga Wyległy i Piotr Lokś wraz z rodzicami i Sekretarzem Gminy Starogard Gd., Tomaszem Rogalskim podczas Biegu Kociewskiego.

czem. Gratulujemy zwycięzcom, ale i wszystkim, którzy ukończyli niełatwy bieg. Gmina Starogard Gdański tradycyjnie już była jednym ze sponsorów

zarówno Biegu Kociewskiego, jak i Grodziska Cross. Do zobaczenia za rok.

Joanna Lempkowska

Kabaret starszych pań

KGW Koteże jest realizatorem projektu „Kabaret Starszych Pań” – czyli kociewskie tradycje i współczesność z przymrużeniem oka. Zadanie polegało na zorganizowaniu warsztatów kabaretowych, a prowadzącym jest znany z Kabaretu DKD satyryk Dariusz Gatniejewski, notabene starogardzianin. Udało nam się stworzyć 3 nowe kabarety, nad którymi

będziemy pracować na następnych zajęciach. Co więcej poznaliśmy tajniki sztuki kabaretowej: nie skupiać się na tekście, tylko pracować emocjami, słuchać siebie nawzajem i stwarzać relacje z partnerem, a nie ograniczać występu wyłącznie do „wyklepania” swojej kwestii. Ważna jest także umiejętność wykorzystania talentów grupy, takich jak śpiew czy taniec. Kabaret to sztuka rozbawiania ludzi, więc od wrażliwości kabareciarzy zależy smak i klasa występu. I tego właśnie będziemy się dalej uczyć.

Alina Jeleń

Projekt dofinansowany w ramach Funduszu Akumulator Społeczny, ze środków Programu FIO Narodowego Instytutu Wolności-Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Bogumiła Lewandowska, jedna z uczestniczek warsztatów

Samorządowcy pod siatką

Nasi z okazałym pucharem

Ekipa reprezentująca Gminę Starogard Gd. zajęła pierwsze miejsce

Pełnym sukcesem zakończył się wyjazd ekipy siatkarzy reprezentującej Gminę Starogard Gdański na VIII Ogólnopolski Turniej Siatkówki Pracowników Samorządowych, o Puchar Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Nasza drużyna, pod dowództwem Mariusza Tołkaniuka, sołtysa Kokoszkowych wywalczyła pierwsze miejsce. Mariusz Tołkaniuk odwiedził nasz Urząd i przekazał nam okazały puchar oraz dyplom. Gratulujemy i dziękujemy za tak godne reprezentowanie i promowanie Gminy.

- Ogromnie się cieszymy, że udało się nam wywalczyć miano najlepszej samorządowej drużyny. Równie ważna była jednak możliwość spotkania się z innymi osobami, które sprawują podobne co my funkcje. Integracja poprzez sport to bardzo dobre rozwiązanie. Dziękujemy Gminie za wsparcie finansowe i organizacyjne naszego wyjazdu – powiedział Mariusz Tołkaniuk.

Joanna Lempkowska

Grodzisko Owidz zaprasza na pełne magii spotkanie z Mikołajem i jego elfami

W PLANIE
DEKOROWANIE PIERNICZKÓW,
WSPÓLNE HARCE, PSOTY I TAŃCE
ORAZ SPOTKANIE Z MIKOŁAJEM

30 zł / os.

2 godziny wesołej zabawy!

OFERTA OBOWIĄZUJE W TERMINACH: 3-6 ORAZ 9-13 GRUDNIA 2019.

W CIĄGU DNIA PRZEWIDZIANE SĄ DWA WEJŚCIA: PIERWSZE W GODZINACH 8-30-10-30, DRUGIE 11-30-13-30.

Koncert koledowy

28.12.2019 GODZ 18:00

KRĄG 70, 83-200, GM.STAROGARD GDAŃSKI (KOŚCIÓŁ PARAFIALNY WNMP W KRĘGU)

BILETY: W FORMIE CEGIELEK - MARCIN HINCA 518 710 287

Kiedyś pod wspólnym niebem

STOWARZYSZENIE
KRĄG NOWE
HORYZONTY

PARTNERZY:

Urząd Gminy

ul. Sikorskiego 9
83-200 Starogard Gdański
Centrala tel. 58 56 250 67/68
58 56 222 44
fax 58 56 246 41 e-mail urząd@ugstarogard.pl

Wójt Gminy – Magdalena Forc-Cherek, tel. 58 56 227 78
Przewodnicząca Rady Gminy – Marzena Gornowicz, tel. 58 56 250 67 wew. 115
Zastępca Wójta – Maria Michel, tel. 58 56 250 67 wew. 312
Sekretarz Gminy – Tomasz Rogalski, tel. 58 56 250 67 wew. 203
Skarbnik Gminy – Naczelnik Wydziału Finansowego – Elżbieta Sadowska, tel. 58 56 250 67 wew. 212
Naczelnik Wydziału Administracyjnego – Irena Woźniak, tel. 58 56 250 67 wew. 212
Naczelnik Wydziału Inwestycyjno-Technicznego – Tomasz Sabinarz, tel. 58 56 250 67 wew. 308
Wydział Kultury, Sportu i Promocji Gminy – tel. 58 56 250 67 wew. 204
Naczelnik Wydziału Oświaty, Zdrowia i Spraw Społecznych – Włodzimierz Bieliński, tel. 58 56 250 67 wew. 214
Naczelnik Wydziału Planowania Przestrzennego i Nieruchomości – Lucyna Probe, tel. 58 56 250 67 wew. 318
Naczelnik Wydziału Gospodarki Komunalnej – Karolina Szambowska, tel. 58 56 250 67 wew. 320
Biurowiec Urzędu Gminy
tel. 58 56 250 67 wew. 101
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Prusa 45, 83-200 Starogard Gdański, tel. 58 56134 90
lub 58 56 134 87
Przyjmuje interesantów od poniedziałku do piątku
w godz. 8.00 -11.00
Gminny Zakład Usług Komunalnych
ul. Szkolna 3, 83-211 Jabłowo, tel. 0 602 490 973, 58 56 216 08
Publiczna Szkoła Podstawowa im. J. Brzechwy w Jabłowie
ul. Szkolna 5, 83-211 Jabłowo, tel. 58 56 216 26
Publiczna Szkoła Podstawowa im. Dr J. Grzybka w Kokoszkowach
ul. Szkolna 24, 83-207 Kokoszkowy, tel. 58 56 215 79
Zespół Kształcenia i Wychowania w Rywałdzie
Rywałd, ul. Szkolna 4, 83-200 Starogard Gd.
* Publiczne Przedszkole w Rywałdzie, tel. 58 56 214 52
* Publiczna Szkoła Podstawowa im. Męczenników Szpegańska
lat 1939-45, tel. 58 56 214 74
Publiczna Szkoła Podstawowa im. K. Makuszyńskiego w Suminie
Sumin 38, 83-200 Starogard Gd., tel. 58 56 210 78
Publiczna Szkoła Podstawowa im. Bernarda Janowicza w Brzeźnie Wielkim
ul. Szkolna 5, 83-115 Swarżyn, tel. 58 56 212 15
Publiczna Szkoła Podstawowa w Dąbrówce
Dąbrówka, ul. Starogardzka 47, 83-212 Bobowo,
tel. 58 56 217 27
Publiczna Szkoła Podstawowa im. F. Peplińskiego w Rokocinie
Rokocin, ul. Parkowa 2, 83-200 Starogard Gd., tel. 58 56 210 19
Publiczna Szkoła Podstawowa im. Gen. J. Wybickiego w Trzcińsku
Trzcińsk 14, 83-209 Godziszewo, tel. 58 58 817 63
Publiczne Przedszkole w Kokoszkowach,
ul. Szkolna 22, 83-207 Kokoszkowy, tel. 58 56 215 10
Biblioteka Publiczna w Kokoszkowach
ul. Szkolna 24, 83-207 Kokoszkowy, tel. 58 56 215 09
Stowarzyszenie Poszkodowanych przez III Rzeszę
Siedziba w Urzędzie Gminy, ul. Sikorskiego 9, tel. 58 56 250 67
Zainteresowani mogą się zgłaszać w 2 i 4 wtorek każdego m-ca
o godz. 15.00 w sali nr 11
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Starogardzie Gd.
ul. Paderewskiego 11, tel. / fax 58 56 141 26, 58 56 301 47

Urząd Miasta w Starogardzie Gd.

ul. Gdańska 6
83-200 Starogard Gdański
tel. 58 530 60 20
fax 58 530 60 00

Starostwo Powiatowe

ul. Kościuszki 17, 83-200 Starogard Gd.
Informacja tel. 58 767 35 00,
fax 58 767 35 05

Centrum Kontroli Ruchu AUTOSTRADY A1

Telefon SOS 58 530 66 66
czynny przez 7 dni
Fax 58 530 66 89

Grodzisko Owidz

ul. Rycka 1, www.owidz.pl
tel. 58 53 205 54

Prokuratura Rejonowa

ul. Kościuszki 6
tel. 58 562 4610

Sąd Rejonowy

ul. Kościuszki 30
tel. 58 777 46 60 do 61

Urząd Skarbowy

ul. Lubichowska 4
tel. 58 56 256 71

Szpital Kocięskie Centrum Zdrowia

ul. dr. Bolewskiego 1, tel. 58 562 30 31

Szpital dla Nerwowo

i Psychicznie Chorych
im. S. Kryżana
ul. Skarszewska 7, tel. 58 56 206 00

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Lekarska Starogard Gd.

ul. Hallera 21, tel. 58 775 40 40

Niepubliczny Zakład Opieki

Zdrowotnej „POLMED”
ul. Kopernika 21, tel. 58 775 09 00

Ośrodek Zdrowia „POLMED”

w Rywałdzie
83-200 Starogard Gd.,
tel. 58 56 214 80

„MEDPHARMA”

Zakład Opieki Zdrowotnej S.A.
al. Jana Pawła II,
tel. 58 775 16 06

Niepubliczny Zakład Opieki

Zdrowotnej „MEDYK” Sp. z o.o.
ul. Kościuska 37 c, 83-210 Zblewo,
tel. 58 560 90 60
ul. Juranda ze Szychowa 2
83-200 Starogard Gd.
tel. 58 56 00 111

Lecznice dla Zwierząt

ul. Sikorskiego 29, tel. 58 56 101 01
ul. Rzeźna 18, tel. 58 56 249 63
ul. Tęczyńska 25, tel. 604 935 947
ul. Brzozowa 18, tel. 58 56 233 53
ul. Murarska 30, tel. 58 56 293 86
Kokoszkowy, ul. Jaśminowa 5,
tel. 600 979 172

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Pomorski Oddział Regionalny
Biuro Powiatowe
Starogard Gd., ul. Kościuszki 18
tel. 58 56 009 51

Powiatowy Urząd Pracy

ul. Kanałowa 3
tel. 58 56 223 51 lub 58 56 22146

Państwowa Inspekcja Pracy

ul. Sikorskiego 18
tel. 58 56-250-08

Urząd Stanu Cywilnego

ul. Gdańska 6, tel. 58 530 61 41
Czynny codziennie od 7.30 do 17.00

997 - Policja

ul. Bohaterów Getta 2, tel. 58 737 02 22

998 - Straż Pożarna

ul. Lubichowska 1, tel. 58 56 230 11

999 - Pogotowie Ratunkowe

ul. Bolewskiego 1, tel. 58 56 220 33

991 - Pogotowie Energetyczne

ul. Półpińska 24

Pogotowie Gazowe

ul. Jagiello 32, tel. 58 56 297 54

Dworzec autobusowy

ul. Gdańska 35, tel. 58 56 240 41

KINO SOKÓŁ

Al. Jana Pawła 11,
tel. 58 56 221 03

Ośrodek Doradztwa Rolniczego

Gdańsk - rejon,
Nowa Wieś Rzeźna,
tel. 58 56 249 63

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

Placówka Terenowa w Starogardzie Gd.
OR Gdańsk, ul. Sambora 9
tel. 58 56 230 24, fax 58 56 253 09

Gminny Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych w Starogardzie Gd.

ul. Gimnazjalna 1
tel. 501 646 829